

בית כנסת בני ישראל
BZSH Hegedűs Templomkörzet
Benéi Jiszráél Zsinagóga

2024. december 1- december 7-ig

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
hétfő-csütörtök este ZOOM	18:00

Sábbáti tudnivalók 2024. december 6– december 7.

16:30	tanulás
17:30	istentisztelet a zsinagógában
09:00	szombat délelőtti istentisztelet a zsinagógában HETISZAKASZ: VÁJÉCÉ

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI ÉS KÖZÖS ESTI IMA:

december 1. vasárnap 18:00	Szerdócz Ervin: A Szentírás eszmevilágából
december 2. hétfő 18:00	Paskesz Zev: Kommentár irodalom
december 3. kedd 18:00	Róth László: A csodarabbik nyomában
december 4.. szerda 18:00	Darvas István: A kommentárok világa
december 5. csütörtök 18:00	Schöner Alfréd: Töredékek a zsidó zene történetéből

Egy mondat a hetiszakaszból

Vájécé

וְהָיָה זֶרְעֶךָ כְּעֵפֶר הָאָרֶץ וּפְרֻצַת יָמָה וְקִדְמָה וְצִפְנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרָכְוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפָּחֹת
הָאָדָמָה וּבְזֵרְעֶךָ:

“És magzatod olyan sok lesz, mint a föld pora, és kiterjeszkedél nyugatra és keletre, északra és délre, és benned és ivadékaidban áldottak lesznek a föld összes nemzetségei.”

Mózes I. 28.14

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

FORRÁS: OR-ZSE RÉGI HONLAP

VÁJÉCÉ

PÁSZTOROK

Őseink fő foglalkozása pásztorkodás volt. Az egyiptomi földművesek gyűlölték a pásztorkodókat, akik nyájaikkal tönkretették a termőföldeket. "Nem tudtak az egyiptomiak együtt étkezni a héberekkel, mert ez utálat volt az egyiptomiak szemében" (Gen. 33/32): A pásztorkodók húst ettek, vagyis az egyiptomiak szent állatát. Ugyanakkor ráhajtották nyájaikat a megművelt földekre és komoly károkat okoztak a földműveseknek. Az ókori Egyiptom történelme feljegyezte, hogy több évtizeden keresztül a hikszoszok uralták az államot. A hikszoszok pásztorkodók voltak, akik leigázták a földműveseket. (Sokan József korával azonosítják uralmuk idejét i.e. 15-16. században). Amikor az egyiptomiak elűzték a hikszoszokat, ott maradt rokonaikat, mint a hébereket, rabszolgaságba vetették (i.e. 14-13. század).

Az ósátyák egyik utóda, Mózes, maga is pásztor volt. Legendák mesélik, milyen önfeláldozással őrizte apósa, Jitro nyáját. Ő lett kiszemelve Isten által, hogy az ő "nyáját", Izrael népét kiszabadítsa az egyiptomi szolgaságból.

Zsidó pásztor

Hetiszakaszunk részletesen ábrázolja a pásztorkodó életét Jákovval kapcsolatban. Jákov apósának, Lábánnak nyáját legeltette húsz esztendőn át. Kétszer hét évig Lábán lányaiért, Ráchelért és Leáért dolgozott; hat esztendőt pedig fizetségért, amit természetben kapott, a nyáj egy részét. Saját maga nyilatkozott munkájáról, amikor elhagyta apósa házát.

"Nappal hőség és szárazság emésztett, éjjel hideg és fagy; álom elkerülte szememet" (Gen. 31/40).

"Széttépett állatotod tőlem követeled" (u.o./39). Vagyis a pásztor éjjel-nappal szolgált a gazdáját, felelős volt a nyáj veszteségéért, akár lopás, akár ragadozó esetén.

A pásztorkodó "társadalmi" élete a közös kút körül zajlott le. A kutat borító kerek követ csak egyesült erővel tudták levenni, amikor esteledett. Az itatást nők végezték. "Szóltak (a pásztorkodók): nem vagyunk képesek {itatni}, csak ha az összes nyáj összegyűl és legurítják a kút szájáról a követ, akkor megitatjuk a nyáját". (u.o./29/8).

Jákov a közös kútnál ismerte meg Ráchelt. De Jákov tudta, hogy Ráchel anyja testvérének leánya, s "bemutatkozásként" lehengerítette a fedőkövet és megitta Lábán nyáját.

A Biblia elbeszéli, hogy hét esztendeig szolgált Lábánnál fizetségül Ráchelért, de apósa becsapta Jákovot, Leát adta Ráchel helyett azzal az indoklással, hogy "nálunk nem adják férjhez a fiatalabb lányt nővére előtt" (Gen. 29/26). Erre Jákov újabb hét évet szolgált Ráchelért "és néhány napnak tűnt ez csak neki, mert szerette őt..." (u.o./20).

A pásztorkodó patriárhális társadalomban éltek, a nők az apa, az idősebb fivér vagy a férj "fennhatósága" alatt. Az asszony társadalmi rangját a gyermekáldás szabta meg, elsősorban fiúk születése. Amikor Ráchel meddő volt, így szólt Jákovhoz: "Adj nekem fiúgyermeket, mert ha nem, halott vagyok" (Gen. 30/1). De a férj tisztelte feleségeit. Jákov "engedélyt" kért

Rácheltől és Leától, hogy elhagyhassák az apai házat (u.o. 31/4).

Őseink foglalkozása, a pásztorkodás, a legtöbb prófétánál példaként szerepelt, akár Isten és Izrael kapcsolatához, akár a vezető és nép között lévő viszonyhoz hasonlítva. A zsoltárköltő is úgy énekel: "Isten az én pásztorem, nem szűkölködöm" (Zsolt. 23/2). Jezsajás próféta a babiloni fogságból való megváltást így ábrázolja: "Mint pásztor a nyáját, úgy vezeti (Isten Izraelt) karján és ölében viszi a fiatal bárányokat" (Jes. 40/11).

Jechezkél próféta a nép vezetőit írja le, mint pásztorokat. A rossz vezetőkről így szól: "A gyöngét nem ápoltátok, a beteget nem gyógyítottátok, az eltévedtet nem hoztátok vissza, az elveszettet nem kerestétek... és elszéledt a nyáj pásztor nélkül martalékul a mező vadjának" (Jechezkél 34/4). A nép vezetői sokszor rossz pásztorok voltak. De az Örökkévaló a megváltás idején -az írás szavát idézve- megnyugvást szerez népének: "Miként a jó pásztor vigyáz nyájára, úgy vigyázok én nyájamra (Izraelre) és megmentem őket mindenhol, ahová szétszóródtak." (u.o.).

Jákov és Észáv két testvér, két világ. Észáv kardjával él, Jákov a pásztor botjával. A pásztor a békés világ szimbóluma, a vadász az erőszaké.

Az oldalt szerkesztette: Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל
BZSH Hegedűs Templomkörzet
Benéi Jiszráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

honlap: <https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>